

A MAGYAR TERMÉSZETVÉDŐK SZÖVETSÉGE 2024. ÉVI BESZÁMOLÓJA

2025. MÁJUS

Fenntarthatóságra nevelés

Fenntarthatóságra nevelési programunk keretén belül 2024-ben az ÖKOháló megerősítése, fiatalok bevonása, fenntarthatóságra nevelési feladatok további szakmai megerősítése és szélesítése voltak a fő célok.

Az ÖKOháló - fenntarthatóságra nevelési intézményi hálózathoz számos új intézmény csatlakozott. A hálózatot aktívan tájékoztattuk az MTVSZ tevékenységeiről, bevontuk őket előadásokba, vetélkedőkbe, képzésekbe, egyéb programokba. Több alkalommal találkozhattak a tagok online, vagy élőben a tagcsoport konferencián.

Az elmúlt évben sikerült tovább bővíteni szakmailag és célcsoport tekintetében is a szakmai programjainkat. Befejeződött a Zöld Európa Tanoda négyéves tevékenységi ciklusa, mely során 296 iskolában 501 kilencven perces foglalkozást tartottunk, melyen 11 776 diák vett részt. Megkezdtük tagszervezeteinkkel és a Magyar Környezeti Nevelési Egyesülettel együttműködésben az új tanoda foglalkozás kidolgozását. A Katolikus Pedagógiai Intézet felkérésére két LÉPTÉK akkreditált pedagógus továbbképzést tartottunk. Kidolgoztuk a Klímaper szituációs játékot, melyet interaktív környezetpolitikai foglalkozás keretében próbáltunk ki a diákokkal középiskolákban és egyetemeken. Tagszervezeteinkkel tavasszal az óvodásokat és alsósokat célzó több hónapos kihívást szerveztünk természetvédelem témájában Bombini és barátai címmel, melyben közel 300 csapat vett részt. Csináld magad képzéssorozat kidolgozásában vettünk részt, mely egyesíti a csináld magad képzések gyakorlati tevékenységeit a zöld ismeretek megszerzésével. A nyár folyamán a Zöld Körrel összefogva klímaigazságossággal foglalkozó ifjúsági tábor szerveztünk a Bodrog partján középiskolások részére.

Az MTVSZ iroda számos más programját segítettük fenntarthatóságra nevelési szakmai munkával, az ifjúsági csoport, valamint gyakornokok munkájának koordinálásával.

Együttműködés tagszervezetekkel, fiatalokkal

A tagszervezetek bevonása kiemelt szempont, mely számos programba megtörtént (Zöld Európa Tanoda, Csináld magad képzések, LÉPTÉK stb.). Az MTVSZ ifjúsági csapata számára több pályázat kidolgozásában vettünk részt, melyek megvalósítása 2025-ben indul.

Kommunikáció, média

2024-ben a Kommunikációs munkacsoport 3 fővel dolgozott, ami év végére 2 főre csökkent. Tavaly összesen 28 sajtóközleményt adott ki az MTVSZ, amely 125 média megjelenést eredményezett a program kommunikáció területén. Pályázatok kommunikációs feladatait a projekt tervekhez képest eredményesebben hajtottuk végre, különösen a sajtó és a social média megjelenések területén.

Facebook oldalunknak jelenleg 127 000 fő követője van. 2024-ben 400 Facebook posztot készítettünk, amelynek összes elérése 2 054 290 fő volt. Instagram oldalunk építése folyamatos, jelenleg 3125 fő követi rendszeresen. YouTube oldalunknak jelenleg 2320 követője van.

A 2024-ben www.mtvsz.hu honlapunkat 59000 fő látogatta meg. Az Ökoklikk honlapunknak az év során 2700 látogatója volt.

Az elmúlt esztendőben kommunikációs szempontból kiemelt szakmai program volt A mi sokszínű kertünk kampány, melyhez egy honlap programoldal, kiállítás, kert makettek és 3 kiadvány is készült. Kiemelkedik közösségi energia program kommunikációja is, amelyhez számos új social média felületet hoztunk létre. A mi sokszínű kertünk és a Fiatalok – COP Klímacsúcs kampány média megjelenések szempontjából volt kiemelkedően sikeres.

Bevezettük a CiviCRM rendszert, a jövőben ezen keresztül kezeljük adatbázisainkat, ennek segítségével küldünk hírlevelet és szervezünk eseményt, illetve petíciós kampányt is indíthatunk. A rendszer nagy segítséget fog jelenteni a tervezett fundraising kampányokhoz.

A honlapon kialakításra került a bankkártyás adományozás lehetősége.

Több adománygyűjtő kampányt is indítottunk. 1%-os kampányunkból 1 432 678 Ft folyt be, egyéni adományozóktól 608 638 Ft bevétele volt a Szövetségnek. Az Adjukössze oldal bankkártyás és Adhat vonalas felületein 24 955 Ft adományt kaptunk. Vállalati adományozóktól 359 238 Ft bevétel származott.

Éghajlatvédelem & energia és kapcsolódó EU pénzek

A munkacsoportunk fő célja 2024-ben is a hazai energiaátmenet elősegítése volt civil érdekérvényesítéssel, véleményezéssel és az érintett felek bevonásával, a téma napirenden tartásával. A fosszilis energiafelhasználás ütemes csökkentése és eszköze megjelent üzeneteinkben, felhívva a figyelmet a jelenlegi kormányzati “visszafosszilizáló” tervek hosszabb távra is ható káira, tarthatatlanságára.

Energiaátmenet és megújuló energia témában széleskörű média-kommunikációnk (sajtóközlemények infografikával, sajtó megkeresések) 20+ minőségi médiamegjelenést ért el.

Hazai szövetségesekkel és nemzetközi civil partnereinkkel (Bankwatch, Klíma Akcióhálózat) is együttműködésben a Nemzeti Energia- és Klímaterv felülvizsgálatához és a Szociális Klímaterv készítéséhez (a hazai döntéshozóknak eljuttatott) szakmai véleményt-javaslatokat és lakosságnak szóló szemléletformáló anyagokat, blogcikkeket és híreket készítettünk.

Az Uniók pénzek költési tervei (Helyreállítási Terv, Operatív Programok, szénkivezetési tervek, uniós kiemelt projektek) tervezését és végrehajtását monitoroztuk, kiemelten az energetikai albizottság, KEHOP Plusz és Helyreállítási Terv monitoring bizottságaiban. Az Otthonfelújítási Program és hasonló energiaátmeneti felhívások javítása érdekében más civil monitoring bizottsági tagokkal egyeztetve tettünk szakmai javaslatokat, a Modernizációs Alap jobb átláthatóságát, civil bevonását is szorgalmaztuk.

A Bankwatch igazságos átmenet programja keretében elsősorban a borsodi, miskolci helyi lakosságot, civileket, önkormányzatot segítettük kapcsolat- és kapacitásépítéssel. Helyi szakértők megbízásában készült átfogó miskolci feltérképező tanulmányban 7 közösségi energia fejlesztési koncepciót dolgoztunk ki, melyeket helyi döntéshozói és lakossági műhelyen megvitattunk, egynapos energetikai lakossági tanácsadást biztosítottunk. A BAZ, Heves és Baranya megyei Igazságos Átmenet Alap felhívásainak tervezésekor a különféle monitoring (al)bizottságokban a helyi lakosság, közösségek, kv-

szektor szempontjait érdekérvényesítettük, az erre károsan ható Mátrai Erőmű lignitégetése meghosszabbítását kritizáltuk. Az import- és hazai gázfüggőség csökkentése céllal összhangban a tervezett 3 új gázerőművet monitoroztuk. A békési palagáz-projektnél szintet lépve a gázüzem-bővítés környezeti hatásvizsgálata kapcsán véleményt majd a határozatra fellebbezést nyújtottunk be, az érintett feleket szemléletformáltuk.

A budapesti reptér Európai Beruházási Bank (EIB) hitelből finanszírozott bővítése ügyében mind az EIB döntés és javaslatok reptér általi végrehajtása terén előre léptünk ill. segítettük a helyi érintett közösségek érdekérvényesítését.

Természetvédelem, mezőgazdaság és gazdasági igazságosság

Természetvédelmi programunk keretében folytattuk a Helyreállítási Alap és az operatív programok monitoringját, főleg vizes projektekre fókuszálva. Véleményeztük a KEHOP Plusz vízgazdálkodási kiírásait és projektjeit. Dolgoztunk a KEHOP plusz civil pályázatokért. Részt vettünk a Tisza stratégia előkészítésében, egy konzorciumot alakítva. Foglalkoztunk a tihanyi beruházás kérdésével. Felléptünk a Körös-Maros Nemzeti Park székhelyének privatizációja ellen, amit a kastélytörvény keretében tervez a kormány.

A munkánk gerincét adta az Agrárminisztérium által támogatott biodiverzitás-barát kert kampány. 23 tagszervezettel működtünk együtt a lakosság, az oktatási intézmények, az önkormányzatok és más szervezetek körében mozgósítva a biodiverzitás-barát kertek megvalósítása érdekében. Kiállításokat, kert makettek, speciális kiadványokat készítettünk a témában az egyes célcsoportok részére. A tagszervezeteink több mint 150 eseményt, foglalkozást szerveztek, 50 fesztiválon vettek részt, több mint 15 000 embert közvetlenül elérve, de a sajtó és a közösségi média segítségével több mint 1,1 millió emberhez jutott el a projekt híre.

A heti húsmentes napért folyó kampányunk sikert ér el, a közétkeztetési rendelet módosításával kéthetente kötelező egy húsmentes napot tartania a szolgáltatóknak. A kampányért elnyertük a Nonprofit Információs és Oktatási Központ "legjobb civil érdekérvényesítési kampány" díját.

Szerveztünk egy konferenciát a mesterséges intelligencia és a mezőgazdaság ügyeiről. Segítjük azokat a helyi közösségeket, akiknek életét megnehezíti egy-egy hatalmas állattenyésztési üzem. Az ombudsmanhoz fordultunk több közösség ügyét felkarolva. Foglalkozunk a növényvédőszer-használat csökkentése kérdésével, eljuttatva a döntéshozókhoz a civil javaslatokat a témában, konferenciát szerveztünk az EU elnökséghez kapcsolódva, médiamunkát végeztünk, bekapcsolódtunk a peszticid ellenes európai munkába. Felléptünk az európai bizottság új GMO tervei ellen, részt vettünk a szabályozás lazítása elleni európai kampányban.

A gazdasági igazságosság témakörében folytatjuk az iskolai témaheteket, egy nyári tábort szerveztünk (lásd fenntarthatóságra nevelési mcsp), illetve fiatalokat mozgósító tevékenységeket végeztünk. Egy klímaperserekről szóló interaktív oktatási programot valósítunk meg 8 egyetem, 115 középiskola részvételével, illetve egy magas szintű konferenciával. Készítettünk egy beadványt a klímátörvényről szóló alkotmánybírósági eljáráshoz, amelyet 50 parlamenti képviselő aláírásával hitelesített.

Javaslatcsomagot dolgoztunk ki az EU választásokra az európai biodiverzitás és klíma ügyekkel kapcsolatban. Erről egy vitát rendeztünk a pártok képviselői között és a választások után megküldtük

az új európai parlamenti képviselőknek. Foglalkoztunk a magyar EU elnökség ügyeivel. Találkozókat szerveztünk az európai civil szervezetek és a kormány között GMO, biodiverzitásvédelem, peszticid és klímaigazságosság témákban. Az Éghajlatvédelmi Szövetséggel közösen több mint száz oktatási intézményben 4000 képeslap üzenetet gyűjtöttünk a klímaigazságosságért, s ezeket átadtuk az EU elnökséget képviselő magyar minisztériumnak. A képeslapok a bakui klímacsúcs EU tárgyalója falát díszítették. Fiatalokat készítettünk fel az EU klímanagykövetekkel való találkozóra, amely Budapesten volt. A fiatalok később közösségi médián keresztül is terjesztették a klímaigazságosság aktuális üzeneteit. Részt vettünk a bakui klímacsúcson, megjelenítve a magyar fiatalok üzeneteit.

Együttműködés tagszervezetekkel, fiatalokkal

A biodiverzitás-barát kert kampány magját a 23 tagszervezettel való közös munka adta. A bakui klímacsúcsra való felkészülésben, a részvételben és a kommunikációban nagy szerepet kaptak a fiatalok.

Közösségi energia

2024-ben felkerültek a napelemek a Községi Energia Szolgáltató Nonprofit Kft-t (KESZ) energiaközösség első helyszínére, a Jurányi Községi Házra. A napelemeket egy hangulatos "Nagy Községi Cipekedés" keretében juttattuk fel a negyedik emeletre. A rendszer üzembe helyezése 2025. elején történik meg. Az energiaközösségünk további helyszíneinek előkészítésén dolgozunk, számos helyi közösséggel és önkormányzattal dolgoztunk együtt folyamatosan, hogy segítsük őket az önálló energiaközösséggé válásban, vagy a mi energiaközösségünkhöz való csatlakozásban és helyben megvalósítható elképzelések megvalósításában.

Szakmai munkacsoportokban vettünk részt, többek között a mi szakmai munkánk eredményeként is, módosult a Villamos-energia törvény energiaközösségekkel foglalkozó része. 2025-től immár egyesületi formában is működhetnek energiaközösségek és tevékenységeik közé az energiahatékonysági szolgáltatások is bekerültek.

Több tucat rendezvényt szerveztünk, vagy vettünk részt rajtuk. Tartottunk képzéseket, tanácsadó alkalmakat, előadásokat, konferenciákat itthon és külföldön, lakosságnak, társasházaknak, szakembereknek, induló közösségeknek. Az energiaközösségekkel kapcsolatos tervező munka és kommunikáció látványosabbá tétele érdekében infografikákat terveztünk, melyekkel szinte bármely energiaközösségi forma bemutatható. Ezeket felhasználtuk képzéseink során is. Nemzetközi együttműködésben energiaközösségekkel kapcsolatos tréningorozat fejlesztését kezdtük meg.

Tovább működtettük és frissítettük a Községi Energia Tudásteret (tudaster.kozenergia.hu), mely induló és már működő közösségeknek nyújt részletes információt a közösségépítéstől a beruházások tervezésén át a finanszírozási, valamint jogi kérdésekig.

Együttműködés tagszervezetekkel, fiatalokkal

Az energiaközösségek témájában tagszervezetünk bevonásával sikeres önkormányzati együttműködést kezdtünk Észak-Magyarországon, valamint egyetemekkel folytatott szakmai munkánk során számos fiatalot értünk el, előadással, játékokkal.

Mozgalmi és szervezeti ügyek

Részt veszünk a Nemzeti Fenntartató Fejlődési Tanács, az Országos Környezetvédelmi Tanács és több más kormányzati egyeztető, monitoring testület munkájában. Aktívan részt vettünk a 2024-es Zöld Civil Országos Találkozón.

Segítjük a mozgalmat a Koordinációs Tanácsban való részvétellel, képviselettel forrásszerzésben való közreműködéssel.

Szervezzük a Szövetség működését, segítjük a tagszervezeteket: elnökségi ülések, küldöttgyűlés, tagcsoport konferencia szervezése, levelezőlista működtetése, közös programok lebonyolítása tagszervezetekkel, forrásszerzés.

Ápoljuk nemzetközi kapcsolatainkat: Föld Barátai Európa, Eurodad elnökségében való részvétel, kapcsolattartás további nemzetközi partnerekkel, részvétel közgyűléseiken, munkacsoport találkozók (EEB, CEEWEB, CAN Europe stb.). 2024-ben tagjai lettünk a Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) szervezetnek.

Szakmai programjaink nem működnének megfelelő adminisztrációs, pénzügyi háttér nélkül. Ebbe a körbe tartozik a projektekkel, munkatársakkal kapcsolatos adminisztrációs feladatok elvégzése, költségek nyilvántartása, könyvelés, elszámolások, beszámolók elkészítése, költség-, bértervezés, tagdíjak, házipénztár nyilvántartása, iroda működtetése.